

कृतज्ञता

टेलिभिजन र महिलासम्बन्धी मेरा केही लेखहरू २०६० र २०६१ सालमा *कान्तिपुर* दैनिकमा छापिए । पाठकहरूबाट ती लेखहरूबारे राम्रो प्रतिक्रिया पाएँ । केही मित्र र आफन्तहरूले 'अखबारमा छापिएका कुरा छरपस्ट भई हराउँदै जान्छन्, तिनलाई पुस्तकको रूप दिनुपर्छ' भन्ने सल्लाह दिनुभएको थियो । त्यसलाई केवल म प्रतिको स्नेह र सदाशयताको रूपमा लिएकी थिएँ । यद्यपि आफूलाई भने पुस्तक बन्ने किसिमका सामग्री लेखेकी छु जस्तो लागेको थिएन । यता अखबारहरूमा लेख छापिने क्रम भने यथावत नै थियो । पछि आमसञ्चार क्षेत्रमै संलग्न शुभचिन्तकहरूले समेत 'पुस्तक निकाल्नमा जोड दिनु' भनेर हौसला दिनुभयो 'यसलाई राम्रो ठाउँबाट प्रकाशन गर्नु' भन्नेसमेत उहाँहरूको आग्रह थियो । 'कोसिस गरूँ न त' भन्थानी राम्रो ठाउँ खोज्दै मार्टिन चौतारी आइपुगें ।

पुस्तकको रूप दिन पूर्व प्रकाशित लेखहरूमा केही परिमार्जन र थप काम समेत गर्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याउँदै प्रत्यूष वन्तले प्रस्ताव स्वीकार गर्नुभयो । देखेको र सुनेको कुराहरूबारे लेख्नुपर्ने, कहिले देखेको कहाँ देखेको र कहाँ सुनेको भनेर दसी प्रमाण जुटाउनुपर्ने हावामा उडेर गएका (अर्थात् अन एअर भएका) कतिपय कुराहरूको मनमा रहेको रेकर्डलाई पुनर्जागृत गर्नुपर्ने जस्ता अल्झो र बाधा/अवरोधहरू

ज • काँचको पर्दा: नेपाली टेलिभिजनमा महिला

अगाडि थिए । देवराज हुमागाईले छरिएका लेखहरूलाई भिँजो नमानी उधिन्दै, चुन्दै र गाँस्दै किताबको रूप दिने कार्यलाई सहज बनाइदिनुभयो । तसर्थ, मार्टिन चौतारीका देवराज हुमागाई तथा प्रत्यूष वन्तप्रति म आभारी छु ।

महिला र टेलिभिजनलगायत अन्य महत्त्वपूर्ण आवश्यक लेख्य सामग्रीहरू मैले चाहेका जति समयसम्म नै सहर्ष उपलब्ध गराउनुहुने अस्मिता महिला प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्थाका अञ्जु क्षेत्री तथा मञ्जु थापाप्रति पनि कृतज्ञ छु । त्यस्तै, पुस्तकमा उल्लिखित सामग्रीहरूलाई लैङ्गिक दृष्टिकोणले विश्लेषण गरी अमूल्य सुभाब दिनुहुने सेरा तामाङ र भाषिक त्रुटिहरू औँल्याई सुधार गरिदिनुहुने शेखर पराजुलीप्रति अत्यन्त अनुगृहित छु । पुस्तकलाई बढी विश्वसनीय र गहकिलो बनाउने सिलसिलामा कुराकानीका लागि समय उपलब्ध गराएर धेरै जना विद्वान तथा विदुषीहरूले प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुभएको छ । उहाँहरू पनि धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ ।

आ-आफ्नो टेलिभिजन च्यानलहरूबारे गाब्रो नमानी जानकारी उपलब्ध गराउनुहुने निजी च्यानलका सहकर्मीहरू र नेपाल टेलिभिजन तथा एनटिभी २ का दृश्य सङ्ग्रहालयका सहयोगी मधुकर महर्जन, शम्भु अधिकारी, ईश्वरी भुसाल, बिना राणा तथा दिनेश सङ्गौलाको अमूल्य सहयोगप्रति पनि आभारी छु । विभिन्न पुस्तकालयका आवश्यक लेख्य सामग्रीहरू जुटाउने सन्दर्भमा सहयोग गर्नुहुने नेपाल टेलिभिजनका पुस्तकालय प्रमुख बाबुराम तिमिल्सिना पनि धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । त्यस्तै विनोद शिवभक्ति जसले टाइप सेटिङको काम गर्नुभयो उहाँप्रति पनि आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । यहाँ समावेश कतिपय लेखहरूलाई विभिन्न समयमा स्थान दिएर पाठकसम्म पुऱ्याइदिने सम्बन्धित अखबारहरू र तत् तत् समयमा त्यहाँ आबद्ध सम्पादकहरूप्रति पनि आभार प्रकट गर्दछु । अन्तमा पुस्तक प्रकाशनको सम्पूर्ण अभिभारा लिइदिने मार्टिन चौतारीको गुनको ऋणी भएकी छु ।

जेण्डरको विद्यार्थीको आँखाले मैले नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरूका प्रस्तुतिमा जे देखें र सुनें त्यो यस पुस्तकको रूपमा पाठकहरू सामु प्रस्तुत छ । म र म जस्तै सञ्चारकर्मीहरूको टेलिभिजन च्यानलसँगको सहकार्यलाई पनि पुस्तकमा समेटेकी छु । मेरो देखाइ, सुनाइ, बुझाइ र भोगाइमा सहमत हुने वा नहुने जिम्मा अब विज्ञ पाठकहरूसँग छ ।

दीपा गौतम